

Sygn. akt V CSK 631/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa P. [...] S.A. w W.

przeciwko W. D.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 2 lipca 2013 r., sygn. akt XIX Ga [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 2 lipca 2013 r. oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 2 stycznia 2013 r., którym zasądzono na rzecz P. [...] SA w W. od W. D. – Prezesa Zarządu T. [...] spółki z o.o. kwotę 100.000 zł tytułem części zobowiązania spółki, wobec której egzekucja okazała się bezskuteczna.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Może on być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających jego realizację. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, tylko skargę kasacyjną. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w danej sprawie, nawet gdyby rzeczywiście wystąpiły. Ocena przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub oczywista zasadność skargi, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli zachodzi przynajmniej jedna z nich. Dopuszczenie oraz rozpoznanie skargi kasacyjnej jest bowiem uzasadnione ustrojowo i procesowo jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje.

Art. 398⁴ § 2 k.p.c. wprowadza konstrukcyjne wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Pozwany w skardze kasacyjnej powołał jako przyczyny uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (1) jej oczywistą zasadność, wynikającą z faktu nieprawidłowego przyjęcia przez sądy, że pozwany nie wykazał, że wierzyciel posiadał wiedzę o sytuacji majątkowej spółki w chwili uchylecia układu, tj. w dniu 1 marca 2006 r., (2) wystąpienie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, dotyczących wpływu regulacji art. 120 § 1 zd. 2 k.c. na bieg terminu przedawnienia roszczeń z art. 299 k.s.h. i (3) potrzebę wykładni przepisów budzących rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie określenia początku biegu przedawnienia roszczeń z art. 299 k.s.h.

Pierwsza ze wskazanych przyczyn w sposób w oczywisty sposób zmierza do zakwestionowania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w zakresie ustalenia daty powzięcia wiedzy przez wierzyciela o sytuacji majątkowej dłużnika skutkującej jego niewypłacalnością. W obowiązującym stanie prawnym Sąd Najwyższy jest sądem prawa a nie faktu, stąd związany jest ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i nie jest dopuszczalne powoływanie w ramach podstaw i przyczyn kasacyjnych wprost ani pośrednio zarzutów dotyczących ustaleń lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Z tych względów powołana okoliczność nie może być uznana za właściwe uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Chybione jest także wskazanie dalszych przytoczonych przyczyn. Wbrew wywodom skarżącego orzecznictwo sądów, dotyczące kwalifikacji dochodzonych na podstawie art. 299 k.s.h. roszczeń jako odszkodowawczych jest obecnie jednolite. Konsekwentnie przyjmuje się także, że deliktowa odpowiedzialność członków zarządu spółki z o.o. skutkuje przyjęciem, że termin przedawnienia tych roszczeń powinien być ustalany w oparciu o art. 442¹ § 1 k.c. Co do początku biegu terminu przedawnienia judykatura opowiada się za stanowiskiem, że odpowiada on chwili gdy jest już oczywiste, że egzekucja przeciwko dłużnej spółce będzie bezskuteczna, przy czym istotne są indywidualne okoliczności danej sprawy. Nie można zatem w każdym wypadku utożsamiać uzyskania przez wierzyciela wiedzy o niemożności uzyskania zaspokojenia wierzytelności od spółki co, obok powzięcia wiadomości o podmiotach obowiązanych do naprawienia szkody, przesądza o rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia roszczenia

odszkodowawczego, o którym mowa w art. 299 k.s.h., z dowiedzeniem się o uchyleniu układu w postępowaniu układowym. Skoro brak podstaw do udzielenia jednoznacznej odpowiedzi na przedstawione zagadnienie i nie zachodzi potrzeba wykładni relewantnych przepisów kodeksu spółek handlowych, tylko ich zastosowania w oznaczonym, występującym w sprawie stanie faktycznym i te przyczyny mające uzasadniać przyjęcie skargi nie zachodzą.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na mocy art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., orzekł jak w postanowieniu.

[aw]